

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Глобалізація, яка пронизує всі сфери суспільного життя, формує принципово нові умови функціонування суб'єктів господарювання. Експансія ТНК на глобальному ринку в різних галузевих та географічних його сегментах, їх інноваційна діяльність, техніко-технологічна уніфікація регіональних підрозділів, розвиток і впровадження інформаційних продуктів та технологій, активізація процесів транскордонних злиттів і поглинань, утворення між- та наднаціональних альянсів та партнерств тощо спричиняє бурхливе зростання кількості глобальних проектів, їх масштабів і значущості у стратегічному менеджменті.

Використовувати технології проектного менеджменту для реалізації корпоративних інтересів і намірів спонукає гіпердинамічне та непередбачуване конкурентне середовище, а професіоналізм та ефективність проектних команд значною мірою зумовлюють кінцеві результати всієї економічної діяльності ТНК та суттєво впливають на їх конкурентні позиції. Специфіка саме глобальних проектів, масштабність, комплексність та складність змісту та умов реалізації яких суттєво зростають останнім часом, породжують ряд важливих науково-практичних питань, що актуалізує подальший розвиток методичних та прикладних засад глобального проектного менеджменту.

Проблематика змісту, проявів, закономірностей і суперечностей глобалізації та їх впливу на функціонування суб'єктів світового ринку тривалий час є предметом наукового пошуку і фундаментальних досліджень таких вітчизняних та зарубіжних учених, як: Е.Азорцян, Л.Антонюк, У.Бек, О.Білорус, Ф.Бродель, А.Гальчинський, А.Гідденс, В.Іноземцев, Т.Кальченко, Л.Кістерський, Є.Кочетков, Т.Левітт, Д.Лук'яненко, М.Еллман, Ю.Макогон, О.Мозговий, А.Панарін, Є.Панченко, Ю.Пахомов, О.Плотніков, А.Поручник, Р.Робертсон, В.Сіденко, А.Сурвей, Г.Терборн, А.Філіпенко, Т.Циганкова, В.Чужиков, О.Швиданенко, Ю.Шишков, І.Школа, Ю.Яковець та багатьох інших.

Теоретичні засади проектного менеджменту представлені в працях таких зарубіжних і вітчизняних фахівців, як Р.Арчибальд, Ж.Біндер, С.Бушуєв, Н.Бушуєва, Ф.Бег'юлі, В.Верба, Е.Верзух, В.Воропаєв, Р.Гарес, К.Грей, В.Ільїн, В.Ісаєв, Д.Кендалл, С.Роллінз, Г.Керцнер, Д.Клеланд, Е.Ларсон, В.Ліберзон, Д.Локк, І.Мазур, Д.Мілошевич, Н.Ольдерогге, Д.Пінто, М.Разу, В.Рач, Г.Старинська, Р.Тернер, Ю.Тесля, О.Товб, Р.Тян, В.Фунтов, К.Хелдман, Г.Ципес, В.Шапіро тощо.

Але, незважаючи на значущість та ґрунтовність попередніх досліджень, дискусійними та фрагментарно висвітленими залишаються питання сучасного змісту глобального проектного менеджменту, його місця в загальній теорії економічної глобалістики та проектного управління. Потребують подальшого розвитку визначення особливостей інструментального та організаційного забезпечення проектної діяльності в глобальних компаніях. Наявність, з одного боку, економічних, інфраструктурних, юридичних, політичних та культурологічних, а з другого – просторових та часових розбіжностей, у глобальному проектному

середовищі зумовлюють необхідність адаптації універсальних підходів та засобів управління проектами та розроблення спеціальної моделі глобального проектного менеджменту.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано згідно з планом науково-дослідних робіт кафедри міжнародного менеджменту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» у рамках міжкафедральних науково-дослідних тем факультету міжнародної економіки і менеджменту «Ресурси і моделі глобального економічного розвитку» (номер державної реєстрації 0106U004357), «Стратегія національного розвитку в парадигмі глобальної економічної політики» (номер державної реєстрації 0111U007630). Особистий внесок автора полягає в дослідженні концептуальних засад глобального проектного менеджменту (до розділу 1.1.«Методологія та функціонально-регуляторний інструментарій глобального менеджменту»), розробленні рекомендацій щодо формування моделі глобального проектного менеджменту з відповідним організаційним забезпеченням та удосконаленням методичних підходів до оцінювання ефективності глобальних інвестиційних проектів (до розділу 6.2. «Креативно-інноваційний компонент глобального менеджменту»).

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є визначення сучасних імперативів, основних компонент та організаційно-економічних умов реалізації моделі глобального проектного менеджменту на основі узагальнення теоретичних засад його формування.

Мета та логіка представленого дослідження (рис.1) зумовили необхідність виконання таких конкретних завдань:

- виявити сутність та наслідки впливу глобалізації на умови функціонування учасників світових економічних відносин та їх проектну діяльність;
- розкрити теоретичні основи формування сучасної парадигми проектного менеджменту на основі узагальнення еволюційних процесів та наявних національних і міжнародних концепцій в управлінні проектами;
- визначити змістове наповнення, інструментарій та сфери розвитку глобального проектного менеджменту;
- дослідити панівні тенденції і детермінанти результативності проектного управління в глобальному вимірі;
- провести компаративний аналіз практики проектної діяльності компаній на глобальному та локальному рівнях;
- обґрунтувати основні складники моделі глобального проектного менеджменту;
- запропонувати заходи підвищення дієвості глобального проектного управління в організаційному та економічному контекстах.

Об'єктом дослідження є процеси забезпечення проектної діяльності суб'єктів глобального бізнесу.

Предметом дослідження є передумови, чинники та напрями розвитку глобального проектного менеджменту.

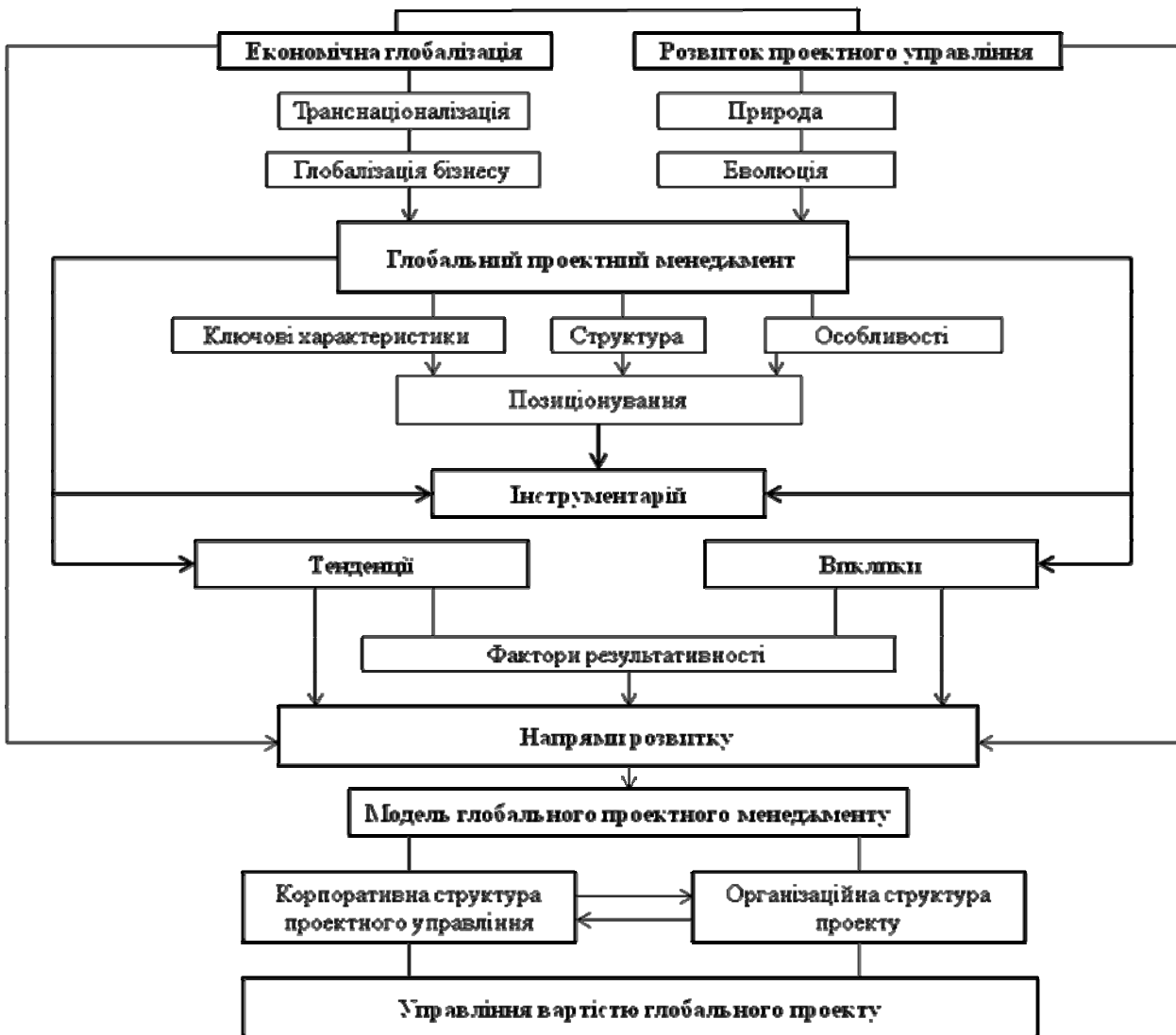

Рис.1. Логіка дисертаційної роботи

Методи дослідження. Методологічною й теоретичною основою дисертаційної роботи є загальнонаукові прийоми проведення економічних досліджень, наукові публікації провідних вітчизняних і зарубіжних учених та фахівців з глобалістики та проектного менеджменту. У дослідженні використані методологічні принципи єдності теорії та практики, діалектики загального, особливого та одиничного, наукової абстракції. Для вирішення поставлених завдань застосовано як загальнонаукові, так і спеціальні методи і прийоми економічного аналізу та синтезу, а саме: історико-логічний (для аналізу впливу глобалізації на систему економічних відносин – п.1.1, дослідження еволюції та визначення етапів розвитку проектного менеджменту – п.1.2); системного узагальнення і формалізації (для визначення інструментарію проектного управління, особливостей глобального проектного менеджменту та його моделі – п.п.1.3, 3.1, 3.2); структурно-факторний (в оцінюванні тенденцій та факторів впливу на умови та результати реалізації проектів – п.п.2.1, 2.2, 2.3); економіко-статистичних порівнянь (під час аналізу динаміки, галузевого та регіонального розподілу обсягів прямих іноземних інвестицій – п.2.1); економічного моделювання (для розроблення методичних підходів до оцінювання вартості

глобальних проектів – п.3.3); експертних оцінювань (в аналізі тенденцій розвитку глобального проектного управління – п.2.2; для ідентифікації проблемних зон організації проектної діяльності на корпоративному та локальному рівнях у глобальних компаніях – п. 2.3).

Інформаційну базу дослідження становлять вітчизняні та зарубіжні монографічні й періодичні друковані та інтернет-джерела, аналітична і статистична інформація державних органів влади та міжнародних фінансових організацій (зокрема, ООН, Світового банку, Міжнародного валютного фонду, Організації економічного співробітництва та розвитку), матеріали національних і міжнародних асоціацій, рейтингових агентств, аналітичні доповіді консалтингових організацій, звіти міжнародних та глобальних компаній, результати наукових досліджень ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Наукова новизна одержаних результатів полягає в системному аналізі еволюційних засад, сутності, особливостей та проблемних зон проектного управління на глобальному рівні, формуванні моделі глобального проектного менеджменту та обґрунтуванні напрямів його подальшого розвитку.

На захист винесено такі наукові положення, що становлять наукову новизну та отримані особисто автором:

вперше:

- розроблено модель глобального проектного менеджменту, яка містить: 1) платформу проектних знань (корпоративна методологія глобального проектного управління, що поєднує загальні підходи та національні особливості залежно від категорій проектів; інформація щодо юридичних, економічних, культурологічних умов глобального середовища; технології професійного навчання тощо); 2) органи проектного управління (організаційне ядро, що запроваджує й розвиває стандарти проектного менеджменту, створює корпоративний проектний простір, здійснює моніторинг та контроль виконання проектів та їх портфелів, оптимізує процеси та корпоративні ресурси); 3) робоче середовище проекту (інтеграція електронних інструментів, що утворюють базу проектної інформації, забезпечують підтримку комунікацій між членами проектних команд із доступом до всіх необхідних ресурсів у режимі реального часу); 4) портал співробітництва (засоби та методи глобальних комунікацій між учасниками проектів, що дають змогу формувати необхідні запити, проводити он-лайн зустрічі, наради, обговорення, семінари); 5) карту зв'язку, що забезпечує об'єднання та синхронізацію елементів моделі, забезпечує взаємозв'язок органів проектного управління та проектного середовища, ефективність обміну інформацією між структурними підрозділами, визначає рівень доступу до баз даних проектів залежно від функцій та повноважень ініціаторів запиту; запровадження такої моделі дає змогу, по-перше, гармонізувати загальну методологію проектного управління із особливостями методів та інструментів менеджменту проектів у глобальних компаніях на загальнокорпоративному та локальному рівнях; по-друге, сформуванню знанневої основи та реалізувати системний підхід до управління інтегрованими портфелями проектів глобальних компаній; по-третє, забезпечити ефективну просторову та часову комунікативність учасників та виконавців проектів, а також зацікавлених осіб та інституцій;

удосконалено:

- періодизацію еволюції розвитку проектного менеджменту з розширенням змістової характеристики сучасного етапу (розпочався у 1990-х роках). До його особливостей віднесено: по-перше, широке застосовування в більшості галузей економіки; по-друге, професійна сертифікація фахівців у цій сфері; по-третє, включення управління проектами як наукової дисципліни до програм навчання в університетах та бізнес-школах; по-четверте, інтенсивне використання комунікаційних засобів, програмних продуктів та інтернет-технологій; по-п'яте, розвиток підходів та інструментів управління портфелями проектів з відповідним спеціальним програмним забезпеченням; по-шосте, позиціонування управління проектами в системі стратегічного управління як складника конкурентних переваг; по-сьоме, виокремлення діяльності з управління проектами як самостійного бізнесу, який ведуть управляючі компанії; по-восьме, становлення глобального проектного менеджменту;

- систематизацію проектів з ідентифікацією їх локального, міжнародного та глобального спрямувань, що дає змогу виявити їх особливості за учасниками, територіальним масштабом, складом команди виконавців, особливостями регулювання, ступенем складності та ризикованості, обсягами інвестиційних витрат. Показано, що ключовими відмінностями глобального проекту є, по-перше, його трансконтинентальність щодо продукту проекту, стейкхолдерів та проектної команди або проектної діяльності; по-друге, неможливість ефективного регулювання традиційними засобами та інститутами;

- трактування категорії «глобальний проектний менеджмент», у якому, на відміну від наявного, йдеться не тільки про управління міжкорпоративними глобальними проектами, а й про організацію проектного управління в межах глобальної компанії, що значно розширює функції та завдання цієї діяльності й потребує подальшого розвитку з урахуванням необхідності: створення відповідних організаційних структур; узгодження загальнокорпоративних стандартів з їх локальними варіаціями; формування глобальної комунікативної мережі;

дістали подальшого розвитку:

- аналітична характеристика ключових тенденцій глобальної проектної діяльності на основі оцінювання: динаміки кількості та вартості реалізованих проектів (усталене зростання кількості та відновлення обсягів фінансування в післякризовий (з 2009 р.) період); географічного розподілу (суттєве збільшення в Південно-Східній Азії порівняно з іншими регіонами світу); галузевої структури (збереження галузевих пропорцій у вартісних оцінках); джерел фінансування (домінування запозичених коштів з постійним нарощенням їх частки);

- оцінювання стану та результативності проектного управління в глобальній компанії на загальнокорпоративному та локальному рівнях за: наявністю і параметрами підрозділів з управління проектами; пріоритетами чинників застосування проектного менеджменту та динамікою використання його інструментів; ступенем запровадження сучасних засобів проектних комунікацій; питомою вагою успішних проектів; основними причинами відхилень від установлених планових показників; виявлено розриви й неузгодженості в практиках

реалізації проектів, керованих з різних центрів управління, і, як наслідок, їх недостатню результативність, відсутність належних організаційних передумов запровадження моделі глобального проектного менеджменту;

- метод розрахунку чистої приведеної вартості глобального проекту, який, на відміну від існуючого, передбачає на етапі виконання проектних робіт коригування і моніторинг грошових потоків з урахуванням очікуваного періоду їх отримання та фактичних інвестиційних витрат (на основі коефіцієнтів виконання проекту в часі і в межах бюджету, що визначаються за методом освоєних обсягів). Це дає змогу більш достовірно оцінювати очікувані фінансово-економічні результати глобальних проектів та приймати адекватні упереджувальні заходи для нейтралізації ризиків, що виникають.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані в результаті дисертаційної роботи теоретичні положення, висновки та розроблені автором практичні рекомендації можуть бути основою для обґрунтування напрямів та впровадження інструментарію подальшої розбудови систем глобального проектного менеджменту суб'єктами світогосподарських відносин.

Аналітичні матеріали й пропозиції автора використано в практичній діяльності Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (довідка № 04/6425/ НК від 04.05.2012 р.), глобальних компаніях «РЕХАУ» (довідка № 214-В від 05.03.2012 р.) та «МЕРСК Україна Лтд» (довідка №120411/01 від 11.04.2012 р.).

Основні теоретичні розробки, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, використані в навчальному процесі для викладання дисциплін «Міжнародний менеджмент», «Глобальна економіка» студентам факультету міжнародної економіки і менеджменту ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (довідка про впровадження від 24.05.2012 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Усі наукові результати, які викладено в дисертації та винесено на захист, одержані автором особисто.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та практичні результати дисертаційної роботи були представлені й отримали схвальну оцінку на восьми міжнародних і всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях: VI Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації» (м. Тернопіль, 26-27 лютого 2009 року), V Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми економіки підприємств у сучасних умовах» (м. Київ, 19-20 березня 2009 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми і прогресивні напрямки управління економічним розвитком вітчизняних підприємств» (м. Кривий Ріг, 21-22 травня 2009 р.), Науково-практичній конференції «Система контролю в умовах глобалізації: закономірності та протиріччя» (м. Тернопіль, 11 червня 2010р.), III Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка підприємства: теорія та практика» (м. Київ, 21 жовтня 2010 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Державне антикризове управління національною економікою: світовий досвід та проблеми в Україні» (м. Київ, 14-15 квітня 2010 р.), Міжнародній науково-практичній

конференції «Стратегія підприємства: адаптація організацій до впливу світових суспільно-економічних процесів» (м. Київ, 17-18 березня 2011 р.), XII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції молодих вчених «Розвиток України в XXI столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми» (м. Тернопіль, березень 2012 року).

Публікації. Основні результати дисертаційної роботи опубліковано автором в 11 наукових працях загальним обсягом 3,1 д.а., з них 5 – у наукових фахових виданнях, 6 публікацій в інших виданнях.

Структура і обсяг дисертації. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 178 сторінок комп'ютерного тексту. У тексті дисертації розміщено 24 таблиці на 26 сторінках, 42 рисунки на 36 сторінках, 4 додатки на 10 сторінках, список використаних джерел налічує 216 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження, сформульовано мету, завдання, об'єкт і предмет дисертаційної роботи, викладено логіку і методи дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, надано відомості про їх апробацію та публікації.

У **розділі 1 «Теоретичні засади глобального проектного менеджменту»** досліджено феномен економічної глобалізації, виявлено її вплив на діяльність суб'єктів господарювання, розкрито сучасну парадигму проектного управління, визначено зміст та особливості глобального проектного менеджменту.

Під час узагальнення підходів вітчизняних та зарубіжних науковців до визначення сутності та проявів глобалізаційних процесів було окреслено зміст та встановлено зростаючу взаємодію її науково-технологічного, економічного, політичного та соціокультурного складників. У роботі наголошено, що глобалізаційні явища в економіці нерозривно пов'язані з утворенням і розвитком ТНК, саме тому вони стають основними суб'єктами глобального ринку та визначають конкурентні механізми його функціонування. Підкреслюючи суперечливість результатів їх діяльності та можливість негативних впливів, відзначено лідерство ТНК не тільки в концентрації зусиль на розробленні та подальшому тиражуванні високотехнологічних товарів, новітніх технологій у сфері операційної, логістичної, комерційної та екологічної діяльності, але й у запровадженні соціальних програм і стандартів, посиленні партнерських відносин з урядовими структурами та міжнародними інституціями. Як правило, така діяльність набуває організаційної форми масштабних міжнародних та глобальних проектів, що зумовлює необхідність застосування визнаних підходів проектного управління та їх подальшого розвитку в межах концепції глобального проектного менеджменту.

У роботі виявлені відмінності між локальними, міжнародними та глобальними проектами. Автором наголошено, що характер останніх визначає їх трансконтинентальність у таких аспектах: залучення до виконання глобальної команди – представників різних країн з різних континентів (розроблення

програмного продукту групами IT-фахівців з різних держав); результатом проекту є створення глобального продукту (наприклад, проекти злиття, поглинання чи експансії компаній, що призводять до утворення глобальних корпорацій – операторів глобального ринку); глобальні географічні масштаби проекту (виведення на ринок нового продукту одночасно в декількох регіонах світу). Ідентифіковані прояви глобальності дали змогу визначити особливості означених проектів: одночасна реалізація проекту в різних географічних регіонах та на континентах; багатонаціональна команда; юридичні, соціальні, економічні, культурологічні, релігійні особливості проектного середовища. Це призводить до складнощів в управлінні, непередбачуваності ризиків, додаткових витрат на комунікації.

На основі проведеного аналізу сучасних підходів до визначення сутності проектного менеджменту запропоновано трактувати його як науковий напрям, вид професійної діяльності та сферу бізнесу, що розробляє та запроваджує на практиці спеціальні методи й інструменти для забезпечення досягнення проектом встановлених цілей і вимог.

Дослідження еволюції проектного менеджменту дають змогу виокремити шість етапів та змістовно схарактеризувати їх за обґрунтованими автором критеріями: загальні риси, ключові тенденції та інструментальний апарат. Особливу увагу приділено поточному етапу, який розпочався в 1990-х роках. До основних його особливостей належать: започаткування професійної сертифікації фахівців у цій сфері, впровадження дисципліни з управління проектами в навчальні плани університетів та бізнес-шкіл, формування інструментів управління програмами та портфелями проектів, становлення глобальних компаній і поява глобальних проектів, що зумовлює виокремлення глобального проектного менеджменту як складника наукового напрямку проектного управління. На основі узагальнення існуючих підходів запропоновано під глобальним проектним менеджментом розуміти не тільки управління глобальними проектами, а також і організацію проектної діяльності глобальних компаній.

У дисертації на основі аналізу панівних концепцій управління проектами: американської PMBOK (Project Management Body of Knowledge), британської PRINCE 2 (Projects in Controlled Environment), японської P2M (A Guidebook of Project and Program Management for Enterprise Innovation), стандартів Міжнародної асоціації управління проектами IPMA (International Project Management Association) IPMA Competence Baseline тощо; визначено такі підходи до його формування та концептуалізації: за функціями менеджменту, за фазами життєвого циклу управління проектом, за групами компетенцій, процесами, інтегрований підхід. Показано, що вони великою мірою різняться саме структуризацією методичного апарату, аніж його інструментальним наповненням, яке має багато спільного в усіх наявних концепціях та є підґрунтям для розбудови глобального проектного менеджменту. У дисертації проведено групування його методичних інструментів за фазами життєвого циклу проекту та вирішуваними завданнями: а) економічної оцінки та ранжування проектів; б) авторизації та фіксації основних результатів проекту; в) формування плану реалізації проекту та його команди; контролю за виконанням проекту; г) формування бази проектних знань.

З метою позиціонування системи глобального проектного менеджменту в рамках моделей зрілості систем проектного управління, розроблених провідними науковцями й організаціями, у роботі представлено порівняльну характеристику таких систем. Встановлено, що в більшості випадків вони концентруються на повноті та постійному розвитку інструментів управління проектами, програмами і портфелем проектів, проте така важлива компонента, як гармонізація підходів проектного управління у рамках глобальної компанії, залишається поза увагою фахівців, що зумовлено відносною новизною цієї проблематики. Система глобального проектного менеджменту як найвищий рівень зрілості в управлінні проектами забезпечує ефективне керування всіма видами проектів, програм і портфелів проектів у межах глобальної компанії.

У розділі 2 «Тенденції та виклики у практиці глобального проектного менеджменту» проведено структурний аналіз географічного та галузевого розподілу глобальних інвестиційних проектів, оцінено ступінь та проблеми використання сучасних інструментів проектного менеджменту в глобальному контексті та ідентифіковано корпоративні фактори, які забезпечують ефективність управління глобальними проектами.

Аналіз статистичних даних, що характеризують масштаби проектної діяльності в глобальному вимірі, дав змогу встановити залежність динаміки обсягів прямих іноземних інвестицій (ПІІ) від кон'юнктури нестабільного економічного середовища, якому притаманні періоди стрімкого зростання та падіння. За період з 2005 по 2010 рр. найвищі обсяги інвестицій у сумі більше 2 150 млрд дол. США спостерігались у 2007 р., найнижчі – 1 113,9 млрд дол. США – у 2009 р., у 2010 р. обсяги ПІІ почали поступово зростати і становили близько 1 200 млрд дол. США. Основними донорами інвестицій є 15 країн, частка яких становить 82% загальносвітового обсягу інвестованих коштів та які належать до так званої G-20 (окрім Швейцарії), тоді як реципієнтами інвестицій меншою мірою є розвинені країни (Європа, Північна Америка), а частка країн, що розвиваються (у першу чергу, Південно-Східна Азія), у загальному обсязі отриманих інвестицій становить 89%.

На основі узагальнення статистичних даних встановлено, що загальна вартість глобальних проектів корелює з розмірами прямих іноземних інвестицій, проте є менш вразливою до їх скорочення. Виявлені тенденції розвитку глобальної проектної діяльності показали, що вона зазнала впливу світової фінансової кризи: темпи зростання кількості і вартості глобальних проектів у цілому уповільнились, змінюючи структуру їх географічного розподілу за приблизно сталого співвідношення за галузями (табл.1). Зокрема, якщо порівнювати дані 2005 і 2011 рр., суттєво зросла частка вартості проектів, що здійснюються у Південно-Східній Азії (з 10,1% до 47,8% відповідно) та Східній Європі (з 3,3% до 10,8%), інші регіони демонструють зменшення своєї частки в сукупній вартості глобальних проектів, що зумовлено як соціально-політичними чинниками (на Близькому Сході та в Північній Африці), так і суто економічними (Західна Європа, Північна Америка, Австралія).

Структура розподілу глобальних проектів за галузями протягом 2005-2011 рр. суттєво не змінилася. Найбільша частка інвестицій – проекти в таких секторах, як

Динаміка глобальних проектів за географічним та галузевим розподілами*

Показники	2005		2008		2011	
	Кількість, од.	Вартість, млрд дол. США	Кількість, од.	Вартість, млрд дол. США	Кількість, од.	Вартість, млрд дол. США
Усі глобальні проекти	492	177,20	703	320,90	872	369,30
Регіональний розподіл глобальних проектів						
Західна Європа	253	56,85	306	82,40	373	73,87
Східна Європа	20	5,78	19	28,30	23	39,96
Південно-Східна Азія	78	17,93	113	65,60	169	176,53
Близький Схід та Африка	42	44,72	53	55,10	66	12,97
Північна Америка	44	27,68	99	38,60	101	36,76
Латинська Америка та Карибський регіон	33	9,12	50	28,60	73	15,62
Австралія	22	15,12	63	22,30	67	13,59
Галузевий розподіл глобальних проектів						
Електроенергетика	135	58,10	245	112,32	279	118,18
Інфраструктура	150	58,60	235	83,43	262	110,79
Телекомунікації	60	4,80	9	3,21	61	25,85
Нафтопереробна і хімічна промисловість	15	6,30	72	32,09	26	11,08
Нафтогазова промисловість	120	38,70	79	77,02	183	77,55
Видобувна промисловість	9	5,40	23	3,21	26	11,08
Інші галузі промисловості	3	5,30	39	9,63	35	14,77

*Джерело: укладено автором за даними *Dealogic Global Project Finance Review*

електроенергетичний, інфраструктурний та нафтогазовий. Це пояснюється тим, що: по-перше, основними постачальниками коштів в інфраструктурні проекти є міжнародні та наднаціональні організації, які не відчувають нестачі фінансування; по-друге, протягом останніх років відбувалися значні процеси злиття та поглинань у галузі електроенергетики; по-третє, суттєві ресурси вкладають у розроблення альтернативних та відновлюваних джерел енергії; по-четверте, у нафтогазовій промисловості зазвичай реалізуються найдорожчі та найбільш масштабні проекти.

Узагальнення даних професійних організацій в галузі проектного управління показало обмеженість списку найбільш поширених його інструментів (аналіз вимог та встановлення проектних меж, установчі збори та визначення спонсора проекту, планування контрольних точок, діаграма Гантта, звіт про виконання тощо) в діяльності компаній-світових лідерів, що працюють у державному секторі, сферах

фінансових послуг, інформаційних технологій, комунікацій, виробництва споживчих та промислових товарів, енергоносіїв. При цьому близько 75% компаній недостатньо використовують інструменти оцінювання проектів, у 65% з них обмежено або абсолютно не діють механізми управління комунікаціями; лише 25% широко застосовують інструментарій оцінювання виконання проектів та визначення відхилень; ступінь створення та використання бази даних належним чином застосовується лише у близько 15%, а системи проектного менеджменту широко використовують тільки 16% компаній. Це призводить до відхилень у термінах виконання й бюджеті (31% досліджених проектів), невідповідності первісним інвестиційним планам (58%), перевантаженню компаній проектами (60%).

Дослідження, спрямоване на порівняння рівня розвитку та результативності проектного менеджменту на глобальному та локальних рівнях в глобальних компаніях, які мають свої представництва в Україні, показало, що штаб-квартири використовують його у 71% випадків, тоді як у локальних осередках це відбувається тільки у 50%. Лише 53-55% від загальної кількості проектів реалізуються без значних відхилень. Питома вага проектів, які не вкладаються в заплановані строки, становить 84-85%, тоді як заплановані бюджетні показники перевищуються на глобальному та локальному рівнях у 57% та 64% випадків відповідно. До основних факторів, які негативно впливають на результативність проектної діяльності, належать: нестача ресурсів (50%), недоліки комунікацій (75%) та планування (50%), недостатній рівень контролю (34%), неадекватність координації ресурсів (47%). Виявлено, що практично в усіх обстежених компаніях на глобальному рівні система управління проектами є більш досконалою, інструменти проектного менеджменту застосовуються більш широко та інтенсивно, ніж на локальному.

Факторами сильного впливу на успіх глобальних проектів визнано забезпечення глобальних комунікацій, міжкультурної співпраці, улагодження конфліктів, структуризації та організаційної підтримки за наявності повноважень і лідерських якостей у менеджерів проектів, правил ведення проектної документації, ефективного моніторингу та контролю за реалізацією проекту.

У дисертації визначено пріоритетні напрями розвитку глобального проектного менеджменту, які передбачають формування системного бачення та складників елементів його моделі з подальшим удосконаленням організаційних та фінансово-економічних інструментів забезпечення результативності проектної діяльності в глобальному просторі.

У розділі 3 «**Напрями розвитку глобального проектного менеджменту**» обґрунтовано модель глобального проектного менеджменту, визначено організаційні важелі забезпечення його дієвості та розроблено пропозиції щодо управління вартістю глобальних проектів.

Запропонована в дисертації модель глобального проектного менеджменту спрямована на забезпечення успішного виконання проектів з урахуванням викликів, породжених умовами глобального середовища (рис.2).

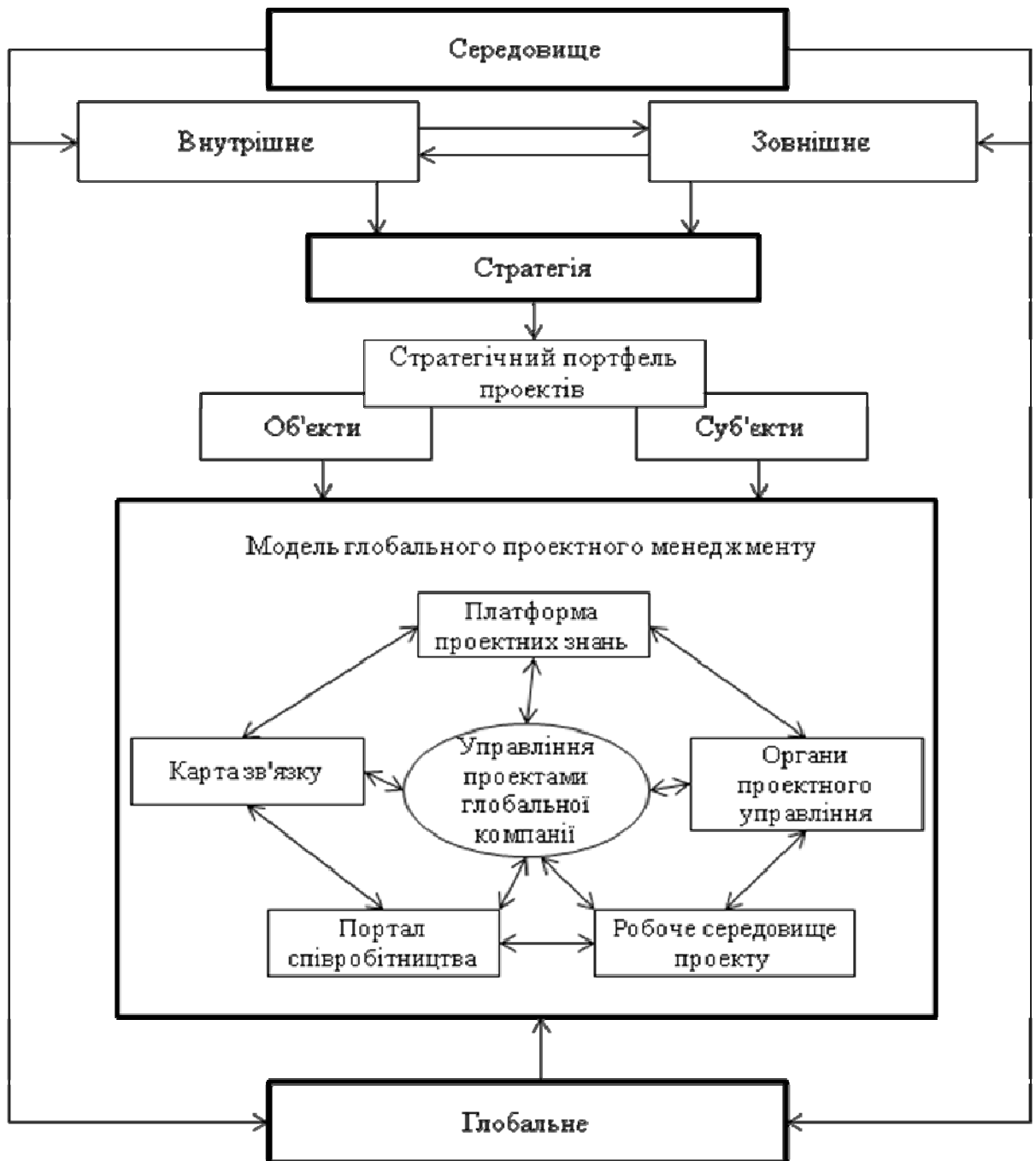

Рис. 2. Модель глобального проектного менеджменту

На основі врахування великої кількості внутрішніх факторів та локальних чинників у розробленні стратегічного портфелю проектів компанії ця модель передбачає: створення знанневого, інформаційного та комунікативного простору для проектних команд (формування бази знань та використання найсучасніших методів й інструментів комунікацій, щоб прискорити отримання, обмін та збереження інформації, обговорення та прийняття відповідних проектних рішень, передавання даних); організаційну підтримку та гармонізацію застосування проектної методології для виконання внутрішніх (глобальних і локальних) та міжкорпоративних проектів; динамічне використання глобальних людських ресурсів (оптимізація залучення і завантаження персоналу в різних регіонах для підвищення якості роботи); організацію, координацію і моніторинг діяльності

команд і стейкхолдерів у віртуальному робочому середовищі тощо. Аргументовано, що запропонована модель дає змогу вирішувати завдання, які виникають під час реалізації глобальних проектів з багатьма учасниками, а також забезпечити результативну проектну діяльність у системі глобальної компанії.

Для ефективного використання цієї моделі запропоновано формування відповідної організаційної структури, що містить: глобальний центр управління проектами, регіональні проектні відділи, проектні офіси для кожного глобального проекту (за необхідності – і для масштабних локальних проектів). Передбачено утворення тісних взаємозв'язків між ними при обов'язковому залученні функціональних структурних підрозділів компанії на глобальному та локальному рівнях. Така структура дає змогу отримати низку стратегічних переваг: комплексний підхід до складання планів розвитку та портфелів відповідних проектів; узгодженість методології управління проектами залежно від їх категорій та пріоритетності; налагодженість комунікацій та розробленість алгоритмів співпраці з проектним департаментом; точність передавання поставлених завдань та контроль за їх виконанням; забезпечення ефективної взаємодії між усіма підрозділами компанії на всіх рівнях; можливість своєчасного коригування завдань унаслідок швидкого обміну інформацією.

Офіс проекту включає постійну групу управління й виконавців, а також тимчасових учасників команди, залучених з функціональних підрозділів глобальної компанії в рамках матричної структури. До основних переваг такої організації слід віднести: гнучкість й ефективність використання ресурсів; делегування основних управлінських завдань проектним командам; посилення відповідальності за чітке дотримання встановлених проектних цілей та вимог; постійне вдосконалення організаційних зв'язків; можливість використання ефективних інструментів мотивації персоналу та прискорення його розвитку; залучення працівників до більш широкого кола процесів; розвиток механізмів зворотного зв'язку; запровадження інструментів управління проектами в усіх напрямках та сферах діяльності компанії.

Проведений аналіз показників оцінки ефективності інвестиційних проектів (чистої приведеної вартості, внутрішньої норми рентабельності, індексу прибутковості, періоду окупності) дав змогу зробити висновок, що їх застосування для глобальних проектів потребує певного удосконалення. На стадії реалізації проекту запропоновано коригувати показник чистої приведеної вартості (NPV) проекту з урахуванням тенденцій, що склалися, за допомогою коефіцієнтів виконання за строками й бюджетом, отриманих у рамках методу освоєних обсягів. Це дає змогу врахувати у величині грошових потоків їх нові часові рамки та очікувані витрати (запізнення і перевитрати, або випередження строків й економію коштів) і вчасно прийняти відповідні управлінські рішення.

Цей методичний підхід був апробований на матеріалах глобальної телекомунікаційної компанії. Під час аналізу показників реалізації глобального проекту було виявлено відхилення його чистої приведеної вартості, розрахованої за авторською методикою, порівняно з її значенням, визначеним на етапі обґрунтування проекту за традиційним підходом (табл.2).

Розрахунок NPV глобального проекту телекомунікаційної компанії за стандартним методом та з урахуванням його фактичних строків та витрат, млн дол. США

Показники	Разом	Зокрема за регіонами реалізації				
		Південно-Східна Азія	Північна Африка	Центральна Європа	Західна Європа	Південна Америка
NPV за стандартною формулою	88,08	53,52	-1,21	3,49	29,78	2,51
NPV з урахуванням фактичних строків та витрат	86,63	56,96	-4,63	3,77	30,70	-0,17
Відхилення в результатах оцінки NPV за двома методами	-1,46	3,44	-3,42	0,28	0,92	-2,68

Отримані результати свідчать про те, що внаслідок негативних відхилень у параметрах проекту за певними регіонами (Північна Африка, Південна Америка) потрібно очікувати за цим проектом на 1,46 млн дол. США менше економічних вигод, ніж планувалося на його початку.

Отже, запропонований метод розрахунку чистої приведеної вартості проекту дає змогу більш об'єктивно визначити суму грошових потоків від реалізації проекту, що у свою чергу дозволяє керівництву компанії вчасно реагувати на виявлені тенденції та приймати відповідні управлінські рішення, забезпечуючи високий рівень ефективності ініційованих глобальних проектів.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі здійснені теоретичні узагальнення та запропоновано нове вирішення наукового завдання щодо визначення сутності глобального проектного менеджменту, моделі його функціонування, інструментарію підвищення його дієвості й забезпечення подальшого розвитку. Результати проведеного наукового дослідження дають змогу зробити такі висновки.

1. Глобалізація як домінуючий імператив світового розвитку впливає на всі сфери суспільного життя людства і проявляється в політичній, соціокультурній, науково-технологічній та економічній формах. Характерною ознакою останньої є утворення ТНК та глобальних компаній, домінуюча роль яких значною мірою зумовлена лідерством у розробленні й використанні сучасних інновацій (техніко-технологічних, інформаційних, управлінських), гнучкістю та швидким реагуванням на динамічні зміни зовнішнього середовища, обґрунтованими рішеннями щодо географічної та галузевої алокації наявних ресурсів тощо. Ці реалії уможливають результативні дії щодо втілення різноманітних проектів, які мають міжнародний та глобальний характер. У ситуації жорсткої конкуренції, посиленої наслідками світової кризи та економічної рецесії, вони потребують ефективного застосування адекватного інструментарію проектного менеджменту.

2. Сучасна концепція проектного менеджменту як наукового напрямку, сфери бізнесу та виду професійної діяльності є результатом його еволюційного розвитку з кінця дев'ятнадцятого століття. На сьогодні його характеризує низка якісно нових ознак, зокрема утворення систем професійної сертифікації проектних менеджерів на основі національних і міжнародних систем знань та стандартів, формування методичних підходів до управління програмами, портфелями проектів з відповідним софтверним забезпеченням, а також поява глобального проектного менеджменту, який можна вважати найвищим ступенем зрілості проектного управління.

3. Глобальний проектний менеджмент як комплексне явище включає розвиток теоретичних і прикладних засад управління глобальними проектами та створення дієвих систем проектного управління в транснаціональних компаніях. Його методичні засади утворені комбінуванням стандартного інструментарію (в управлінні обсягами, часом, бюджетом, якістю, інтеграцією) з особливими підходами (в управлінні персоналом, комунікаціями, постачанням та ризиками). Для цього система управління проектами глобальної компанії передбачає розроблення відповідної бази знань, що поєднує загальнокорпоративні підходи з локальними особливостями через взаємодію відповідних глобальних і регіональних структур.

4. Обсяги, географічна локація та галузеве спрямування глобальних проектів свідчать про масштабність і репрезентативність цієї діяльності у всіх означених вимірах. Це потребує розвитку глобального проектного менеджменту як універсального управлінського засобу, що впливає на формування конкурентних переваг учасників глобального ринку. Але практика застосування існуючої інструментальної бази проектного управління вказує на її обмежене використання та недостатність системного підходу, що призводить до негативних відхилень у термінах виконання і бюджетах проектів, недоотримання очікуваних фінансових результатів. Проведені дослідження глобальних компаній, що мають представництва в Україні, виявили усталені тенденції у відставанні практики управління проектами в їх локальних осередках від підходів, що використовують центральні органи, реалізуючи проекти на глобальному рівні.

5. Глобальний характер проектної діяльності, що проявляється в трансконтинентальності команди учасників, продукту проекту або проектних дій, зумовлює необхідність розширити традиційні підходи до формування системи управління проектами. Для успішної реалізації стратегічного портфелю проектів глобальної компанії, який формується з врахуванням зовнішнього і внутрішнього середовища та реалій глобальної економіки, необхідна імплементація моделі глобального проектного менеджменту. Вона об'єднує платформу проектних знань, органи проектного управління, робоче середовище проекту, портал співробітництва та карту зв'язку.

6. Запропонована модель забезпечує необхідні методичні, знаннєві, інформаційні, організаційні та технічні основи функціонування системи глобального проектного менеджменту. Остання визначає об'єкти, суб'єкти та процеси управління проектами в рамках глобальної компанії та є підґрунтям для забезпечення результативної участі організації та її співробітників у глобальному проекті з багатьма залученими фірмами-виконавцями. Це створює умови для

забезпечення узгодженості глобальних аспектів (комунікацій, міжкультурної співпраці, урахування ризиків) з особливостями локальних середовищ через уніфікацію та диференціацію методичних підходів.

7. Сучасним парадигмальним підходом до проектного управління в глобальній компанії є створення адекватної структури органів управління проектами, яка передбачає розподіл функцій, повноважень і відповідальності між центром управління проектами в її штаб-квартирі, проектними відділами в локальних підрозділах та офісами проектів, які координують роботу проектних команд. Ці команди зазвичай включають постійне ядро учасників та тимчасові групи, що формуються із співробітників функціональних підрозділів на матричній основі.

8. Високі неоднорідні ризики, динамізм та непередбачуваність середовища реалізації глобальних проектів призводять до невідповідності їх фактичних результатів інвестиційним очікуванням ініціаторів. З метою своєчасного прийняття відповідних управлінських рішень щодо забезпечення необхідного рівня ефективності проектів запропоновано проводити регулярну оцінку показника чистої приведеної вартості на етапі реалізації проекту. Особливості його розрахунку полягають у коригуванні грошових потоків на коефіцієнти витрат і часу (які розраховуються в рамках методу освоєних обсягів та відображають поточні тенденції щодо ступеня виконання запланованих термінів і бюджету проекту). Таке коригування очікуваних фінансових результатів дає змогу більш об'єктивно оцінювати їх розмір, що значною мірою залежить саме від актуалізованих трендів успішності інвестиційної фази проекту. Запропоновані підходи сприяють підвищенню дієвості системи глобального проектного менеджменту та забезпечують високу результативність інвестиційних проектів глобальних компаній.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

У наукових фахових виданнях:

1. Діброва О.Ю. Глобальний проектний менеджмент: сутність та проблеми розвитку /О.Ю. Діброва // Наукові праці Національного університету харчових технологій. - К.: НУХТ, 2009. - №31 – С. 10-13. - (0,4 д.а.)
2. Діброва О.Ю. Розвиток методичних підходів до обґрунтування та оцінки глобальних інвестиційних проектів /О.Ю.Діброва // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць у 2 ч. – Ч.П. – К.: КНЕУ, 2010. - С. 246-254. - (0,5 д. а.)
3. Діброва О.Ю. Світова практика та детермінанти глобального проектного менеджменту /О.Ю.Діброва // Ринок цінних паперів України. – 2011. - №9-10. – С. 37-42. - (0,4 д.а.)
4. Діброва О.Ю. Глобальний проектний менеджмент: концептуальні засади та модель функціонування /О.Ю.Діброва // Ринок цінних паперів України. – 2012. - № 8. – С. 3-6. - (0,3 д.а.)
5. Діброва О.Ю. Методичні аспекти формування дієвої системи глобального проектного менеджменту /О.Ю.Діброва // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – К.: КНЕУ, 2012. – № 28. – С. 260-268. - (0,5 д.а.)

В інших виданнях:

6. Діброва О.Ю. Види міжнародних проектів та особливості їх реалізації/ О.Ю.Діброва// Збірник тез доп. VI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації» (Тернопіль, 26-27 лютого 2009 року). Частина 1. – Тернопіль: «Економічна думка», 2009. – С. 41-43. - (0,2 д.а.)
7. Діброва О.Ю. Проблеми розвитку глобального проектного менеджменту/ О.Ю.Діброва// Проблеми економіки підприємств у сучасних умовах: Тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф., 19-20 березня 2009 р. – К.:НУХТ, 2009. – С. 80. - (0,1 д.а.)
8. Діброва О.Ю. Глобалізаційні аспекти розвитку економіки та менеджменту/ О.Ю.Діброва //Актуальні проблеми і прогресивні напрямки управління економічним розвитком вітчизняних підприємств: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (21-22 травня 2009 р.). У 2т. Том 1/Редкол.: П.П. Мазурок, О.В. Плотников, А.П. Наливайко та ін. – Кривий Ріг: КЕІ КНЕУ, 2009.- С. 44-45. - (0,1 д.а.)
9. Діброва О.Ю. Оцінка в системі глобального проектного менеджменту/ О.Ю.Діброва //Система контролю в умовах глобалізації: закономірності та протиріччя / Матеріали науково-практичної конференції, 11 червня 2010р. / Тернопільський національний економічний університет/ Михайло Семенович Пушкар (заг. ред.) - Тернопіль, 2010.- С. 94-97. - (0,2 д.а.)
10. Діброва О.Ю. Методичні аспекти оцінки глобальних проектів / О.Ю.Діброва // Економіка підприємства: теорія та практика : зб. мат. III Міжнар. наук.-практ. конф. 21 жовтня 2010 р. - К.: КНЕУ, 2010. – С. 99-101. - (0,2 д.а.)
11. Діброва О.Ю. Світовий досвід розвитку глобального проектного менеджменту / О.Ю.Діброва // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. - Спец. вип. Державне антикризове управління національною економікою: світовий досвід та проблеми в Україні: матеріали наукової конференції 14-15 квітня 2010 р. - К.: КНЕУ, 2010. – С. 337-339. - (0,2 д.а.)

АНОТАЦІЯ

Діброва О.Ю. Становлення та розвиток глобального проектного менеджменту. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.02 – Світове господарство та міжнародні економічні відносини. - ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Київ, 2012.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню процесу формування глобального проектного менеджменту та обґрунтуванню напрямів його подальшого розвитку.

У дисертації досліджено феномен глобалізації, ідентифіковано роль ТНК та глобальних компаній в економічних процесах. Встановлено, що діяльність глобальних компаній часто набуває форми глобальних проектів, яка і зумовлює

необхідність розвитку глобального проектного менеджменту. У роботі розкрито відмінності глобальних проектів, сутність основних етапів розвитку проектного управління, запропоновано розширене трактування поняття «глобальний проектний менеджмент».

Систематизовано наявні підходи до формування засад глобального проектного менеджменту, ідентифіковано основні особливості, тенденції і сфери розвитку глобальної проектної діяльності. Встановлено основні проблемні зони та недоліки використання інструментів проектного управління на різних рівнях у глобальних компаніях.

Запропоновано модель глобального проектного менеджменту та відповідну організаційну структуру управління проектною діяльністю глобальної компанії, модифіковано підхід до оцінювання чистої приведеної вартості проекту, що забезпечує підвищення дієвості системи глобального проектного менеджменту.

Ключові слова: глобалізація, транснаціональні корпорації, глобальний проект, інвестиційна проектна діяльність, глобальний проектний менеджмент, інструменти глобального проектного управління, модель глобального проектного менеджменту.

АННОТАЦІЯ

Диброва А.Ю. Становление и развитие глобального проектного менеджмента. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.02 – Мировое хозяйство и международные экономические отношения. ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана», Киев, 2012.

Диссертационная работа посвящена исследованию процесса формирования глобального проектного менеджмента и обоснованию направлений его дальнейшего развития.

В диссертации изучен феномен, характерные особенности и виды глобализации, раскрыты суть ее экономической составляющей и влияние на субъекты экономических отношений на мировом уровне. Установлено, что транснационализация и глобализация бизнеса обуславливают доминирующую роль ТНК и глобальных корпораций, которые становятся ключевыми игроками глобального рынка, а их деятельность имеет разновекторные проявления. Исследование показало, что деятельность глобальных компаний по реализации своих стратегических планов очень часто приобретает форму глобальных проектов, обуславливая тем самым необходимость дальнейшего развития концепции глобального проектного менеджмента.

В работе были выявлены отличия глобальных проектов от международных и локальных, определены соответствующие критерии отнесения проекта к глобальному, что в свою очередь дало возможность идентифицировать их характерные черты и вызовы, которые возникают в связи с этим перед проектными менеджерами. Изучение сущности проектного управления позволило выделить такие его проявления как научного направления, сферы бизнеса и

профессиональной деятельности. На основе исследования эволюции проектного менеджмента установлены особенности каждой стадии его развития, показано, что именно современному этапу присуще возникновение глобального проектного менеджмента. В работе дана его расширенная трактовка в контексте управления глобальными проектами и проектной деятельностью глобальных компаний.

Проведена систематизация существующих подходов и концепций к формированию методических основ глобального проектного менеджмента: выделены объекты управления, требующие общих и дифференцированных приемов (с учетом глобальной и локальной сред реализации проектов), сгруппирован основной инструментарий проектного управления, проведено позиционирование глобального проектного менеджмента в рамках существующих моделей зрелости.

На основе анализа динамики объемов международных инвестиций, масштабов, географической и отраслевой сегментации глобальных проектов, структуры их финансирования определены основные особенности, тенденции и сферы развития проектной деятельности в глобальном контексте, проанализирована взаимосвязь объемов глобальных проектов и ежегодных сумм международных инвестиций. Идентифицированы основные причины, влияющие на низкие показатели результатов проектов на глобальном уровне, ранжированы факторы влияния на успешность проектного менеджмента. Компаративное исследование использования проектного управления на глобальном и локальном уровнях позволило установить основные проблемные зоны и недостатки, с которыми сталкивается большинство компаний в своей деятельности. Проведенная оценка степени применения управленческих инструментов и факторов, влияющих на эффективность проектов, позволили определить ключевые направления развития глобального проектного менеджмента.

Предложенная модель глобального проектного менеджмента направлена на преодоление вызовов внешней среды, создание необходимой платформы знаний, методического обеспечения, организационных, информационных и технических условий реализации проектов в глобальных компаниях путем учета внутренних, локальных и глобальных факторов проектной среды. Аргументировано, что данная модель дает возможность решать задачи, которые возникают в ходе реализации глобальных проектов многими участниками, а также обеспечивает результативную проектную деятельность в среде глобальной компании.

Использование данной модели предполагает формирование соответствующей организационной структуры управления проектной деятельностью глобальной компании, которая объединяет и гармонизирует работу центрального департамента, региональных служб и офисов проектов. Это позволяет соблюдать корпоративные стандарты и более гибко учитывать особенности реализации конкретных проектов, обеспечивать эффективную командную работу участников.

Анализ применяемых показателей оценки эффективности инвестиций показал необходимость их адаптации с учетом масштабов и рискованности глобальных проектов. Предлагается с целью мониторинга и своевременного принятия управленческих решений по обеспечению необходимых финансовых

результатов периодически оценивать чистую приведенную стоимость проекта на стадии его реализации, которая предполагает корректировку будущих денежных потоков с учетом текущего статуса в разрезе временных и стоимостных характеристик.

Ключевые слова: глобализация, транснациональные корпорации, глобальный проект, инвестиционная проектная деятельность, глобальный проектный менеджмент, инструменты глобального проектного управления, модель глобального проектного менеджмента

ANNOTATION

Dibrova O.Y. Formation and development of global project management. - Manuscript.

This thesis is submitted for Candidate of Economic Sciences scientific degree obtaining on speciality 08.00.02 – World Economy and International Economic Relations. – SHEE “Vadym Hetman Kyiv National Economic University”, Kyiv, 2012.

The thesis is devoted to the research of the global project management formation and justification of its further development directions.

The thesis investigated phenomenon of globalization, identified role of multinational and global companies in economic processes. It was discovered that global companies' activity often takes form of the global projects that necessitates global project management further development. The work reveals global project peculiarities, essence of main stages of project management development, proposed expanded interpretation of the concept “global project management”.

Existing approaches to the formulation of global project management principles were systematized, main features and trends of global project activity were identified. Basic problem areas and shortcomings of project management tools application at different levels of global companies were determined.

Global project management model was developed, appropriate organizational structure of managing project activities in global companies was described, approach to the net present value model was modified for increasing global project management efficiency.

Key words: globalization, multinational companies, global project, investment project activity, global project management, global project management tools, global project management model.